

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Изх. № 717/

София, 19.07.2021 г.

ДО

Г-Н БОРИС ВЕЛЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

*Офисна
к.с. № 15/20.
Съдебна
Корн
18.07.2021 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕЛЧЕВ,

Приложено, изпращам Ви искане от тричленен състав на четвърто отделение на Върховния административен съд, по адм. дело № 1/2021 г. по описа на ВАС, за произнасяне по въпроса за съответствието на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи с чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3; чл.6, ал.1; чл.56 и чл. 120 от Конституцията на Република България.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Заверено копие от определение от 09.07.2021 г., постановено по адм. дело № 1/2021 г. по описа на ВАС, четвърто отделение;
2. Административно дело № 1/2021 г. по описа на ВАС, четвърто отделение – в цялост, в оригинал, като след послужване същото следва да ни бъде върнато.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД:**

/Георги Ч. лак. в.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бж. № 309 К/

Дата 19.07.2021г.

**ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ИСКАНЕ

ОТ

**тричленен състав на Върховния административен съд,
Четвърто отделение, председател: Румяна Борисова и
членове: Красимир Кънчев и Таня Дамянова**

по адм. дело № 1/2021 год.

за

**установяване на противоконституционност на разпоредбите
на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от Закона за Министерството на
вътрешните работи.**

Правно основание: чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република
България

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България (Конституцията) и в съответствие с изискванията на чл. 17, ал. 1 и 2 от Закона за Конституционен съд (ЗКС) и чл. 18 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС), се обръщаме към Вас с искане да установите противоконституционност на разпоредбите на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи с разпоредите на чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3; чл.6, ал.1; чл.56 и чл. 120 от Конституцията на Република България.

1. По допустимостта на искането

С Определение по хода на делото от 09.07.2021 г. постановено по административно дело № 1/2021 г. на Върховния административен съд, Четвърто отделение, Съдът установи несъответствие на разпоредбите на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи с разпоредите на чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3; чл.6, ал.1; чл.56 и чл. 120 от Конституцията на Република България и спря производството по адм. дело № 1/2021 г. по описа на Върховния административен съд. В съответствие с определението за спиране на делото и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията, съставът внася въпроса в Конституционния съд.

Искането е в съответствие с трайно установената практика на Конституционния съд, че правомощието по чл. 150, ал. 2 от Конституцията да сезира Конституционния съд принадлежи на отделните състави на Върховния касационен съд и Върховния

административен съд, разглеждащи конкретен съдебен спор, по който се повдига въпрос за противоконституционност на относим към спора закон (Определение № 1/01.07.1997 г. по к. д. № 5/1997 г.; Определение от 25.06.2002 г. по к. д. № 12/2002 г.; Определение № 2/23.03.2010 г. по к. д. №17/2009г.; Определение от 29.04.2015 г. по к. д. № 2/2015 г.).

Производството по административно дело № 1/2021 г. на Върховния административен съд, Четвърто отделение е по реда на чл. 185 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Николай Йорданов Баташки от гр.София, срещу чл.11, ал.4, изречение първо от Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация (НРИСПР), приета с ПМС №336 от 24.10.2014г., обн. ДВ бр.90 от 31.10.2014г., в сила от 17.11.2014г., изм. и доп. бр.57 от 28.07.2015г., в сила от 28.07.2015г.

Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация е издадена на основание чл.68, ал.7 от ЗМВР (§1 от нея), а разпоредбите, за които се иска сезиране на Конституционния съд - чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от ЗМВР са относими към оспорваната разпоредба на чл.11, ал.4, изр.1 от НРИСПР. Връзката между оспорените пред Конституционния съд законови разпоредби и административно дело № 1/2021 г. на Върховния административен съд, Четвърто отделение, произтича от релевантния за изхода на административното дело закон, за който настоящият тричленен състав на Върховния административен съд, може единствено да сезира Конституционния съд, което обуславя компетентността на състава на Върховния административен съд да отправи искане до

Конституционния съд. Разрешаването на въпроса за съответствието чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи с разпоредите на чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3; чл.6, ал.1; чл.56 и чл. 120 от Основния закон е от съществено значение за произнасянето на Върховния административен съд по оспорването на чл.11, ал.4, изречение първо от Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация. Без тази преценка съдът не би могъл да упражни ефективно правомощията си по чл. 185 и сл. АПК и да се произнесе относно съответствието на оспорените разпоредби с нормативни актове от по-висока степен съгласно чл. 192а АПК.

При разглеждането на административно дело № 1/2021 г. на Върховния административен съд, Четвърто отделение, настоящият тричленен състав на Върховния административен съд е достигнал до убеждението за несъответствие на разпоредбите на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи с разпоредите на чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3; чл.6, ал.1; чл.56 и чл. 120 от Конституцията на Република България.

С оглед на гореизложеното, намираме, че искането за установяване на противоконституционност на разпоредбите на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи е допустимо за разглеждане по същество.

2. По основателността на искането

В производството по административно дело № 1/2021 г. на Върховния административен съд, Четвърто отделение предмет на оспорване е чл.11, ал.4, изр.1 от НРИСПР. Според нея при отказ на

лицето за дактилоскопиране, фотографиране и изземване на образци за ДНК профил, полицейският орган изготвя мотивирано искане до съответния първоинстанционен съд, на който е подсъдно престъплението от общ характер, за което е привлечено като обвиняем, за издаване на разрешение за принудителното им извършване.

Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация е издадена на основание чл.68, ал.7 от ЗМВР (§1 от нея). А разпоредбите, за които се иска сезиране на Конституционния съд - чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от ЗМВР са относими към оспорваната разпоредба на чл.11, ал.4, изр.1 от НРИСПР. Така съгласно чл.68, ал.1 от ЗМВР полицейските органи извършват полицейска регистрация на лица, които са привлечени като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер. Органите на досъдебното производство са длъжни да предприемат необходимите мерки за извършване на регистрацията от полицейските органи. А според чл.68, ал.5, изр.2 от ЗМВР при отказ на лицето действията по чл.68, ал.3, т.2 и 3 от ЗМВР се извършват принудително с разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд, на който е подсъдно престъплението от общ характер, за което е привлечено като обвиняем. С оглед на това следва да се приеме, че разпоредбите, за които се иска сезиране на Конституционния съд, са приложими за спора по настоящото производство.

От друга страна настоящият състав на Върховния административен съд счита, че е налице несъответствие на приложимите за спора разпоредби на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от ЗМВР с чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3; чл.6, ал.1; чл.56 и чл.120 от

Конституцията. Според чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3 от Конституцията Република България е правова държава. Република България гарантира достойнството и правата на личността. Съгласно чл.6, ал.1 от Конституцията всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Нормата на чл.56 от Конституцията разписва, че всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени негови права или законни интереси. В държавните учреждения той може да се явява и със защитник. А според чл. 120 от Конституцията съдилищата осъществяват контрол за законност на актове и действия на административните органи. Гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон.

В приложимите за спора по настоящото дело разпоредби се предвижда полицейските органи да извършват полицейска регистрация на лица, които са привлечени като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер. Органите на досъдебното производство са длъжни да предприемат необходимите мерки за извършване на регистрацията от полицейските органи /чл.68, ал.1 от ЗМВР/. Както и при отказ на лицето действията по регистрация да се извършват принудително с разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд, на който е подсъдно престъплението от общ характер, за което е привлечено като обвиняем /чл.68, ал.5, изр.2 от ЗМВР/. Следва да се посочи, че единствен критерий за извършване на полицейска регистрация е лице да е привлечено като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер. Според чл.219 от Наказателно-

процесуалния кодекс (НПК) това става от разследващ орган. Съгласно чл.52, ал.1, т.2 от НПК един от разследващите органи са служителите от Министерството на вътрешните работи (МВР), назначени на длъжност "разследващ полицай". Привличането като обвиняем според чл.219, ал.1 и ал.2 от НПК става с изричен акт за това (ал.1 във вр. с ал.3) или със съставянето на протокола за първото действие по разследването (ал.2).

Предвидена е в относимите разпоредби на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от ЗМВР процедура, при която служители на една и съща структура – МВР, могат да привлекат лице като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер, и след това са задължени да извършат полицейска регистрация на това лице. Няма предвидена възможност за преценка относно вида на престъплението, за което му е повдигнато обвинение. Нито с каква обществена опасност е лицето. За тази полицейска регистрация няма предвиден контрол от независим орган. Няма предвидена защита на лицето срещу извършваната полицейска регистрация. При негово несъгласие е предвидено принудителна полицейска регистрация, за което разрешението от съответния първоинстанционен съд е само формално. Този съд следи само дали за налице формалните условия за полицейска регистрация – дали лицето е привлечено като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер и дали има искане за това от полицейски орган. В това производство обаче лицето не участва. Няма възможност и да обжалва разрешението за принудителна полицейска регистрация, дори при законово регламентирано в ЗМВР предварително изпълнение на разрешението. Тази уредба

настоящият съдебен състав счита, че е в несъответствие по смисъла на чл.150, ал.2 от Конституцията с коментираните разпоредби на чл.4, ал.1, изр.1, ал.2, пр.2 и 3; чл.6, ал.1; чл.56 и чл.120 от Конституцията.

По изложените съображения и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията, внасяме искане за образуване на конституционно дело и установяване на противоконституционност на разпоредби на чл.68, ал.1 и ал.5, изр.2 от ЗМВР.

Предлагаме да конституирате като заинтересувани институции: президента на Република България, Министерския съвет, министъра на вътрешните работи, Върховния административен съд, Върховния касационен съд, главния прокурор, Висшия адвокатски съвет и омбудсмана на Република България.

Съгласно чл. 18, ал. 4 и ал. 6 ПОДКС, прилагаме в цялост, в оригинал административно дело № 1/2021 г. на Върховния административен съд, Четвърто отделение, както и заверено копие на Определение по хода на делото от 09.07.2021 г. постановено по административно дело № 1/2021 г. на Върховния административен съд, Четвърто отделение.

Румяна Борисова:

Красимир Кънчев:

Таня Дамянова: